

Ramingen economische rekeningen – concepten en methodologie

In deze tabellen worden de ramingen van de economische rekeningen synoptisch gepresenteerd aan de hand van tabellen per stelsel en per tak. Om de structuur van de tabellen en hun inhoud goed te begrijpen, is het nuttig om de gehanteerde concepten te definiëren.

Concepten

Een stelsel is een geheel van wettelijke en reglementaire bepalingen die een bepaalde categorie van personen beschermen tegen één of meerdere risico's in hun beroeps- of privéleven die hen tijdelijk of blijvend verhinderen om zelf voldoende inkomsten te verwerven of die tot bijzondere uitgaven leiden. Deze categorieën van personen worden in het algemeen gedefinieerd op basis van een beroepsstatuut.

De risico's die gedekt worden door een stelsel kunnen worden ingedeeld volgens hun aard (bijvoorbeeld ziekte) of hun oorsprong (bijvoorbeeld beroepsrisico's), om zo tot de verschillende takken te komen. Het beheer van deze takken kan worden toegewezen aan één enkele instelling of worden verdeeld tussen verschillende instellingen, en dit volgens de uit te voeren opdrachten (innen, toewijzen, betalen ...) of volgens de stelsels. Elke tak bevat één of meerdere sociale uitkeringen.

Sociale uitkeringen worden binnen eenzelfde tak ingedeeld indien zij door dezelfde ontvangsten worden gefinancierd (bijvoorbeeld: primaire arbeidsongeschiktheid, invaliditeit, moederschap, vaderschap en adoptie in de tak "uitkeringen"). Anders vormen zij afzonderlijke takken (bijvoorbeeld: beroepsziekten in het algemeen enerzijds en asbestose anderzijds). Om het aantal takken te beperken werden enkele kleinere takken gehergroepeerd binnen een "sector" (bijvoorbeeld: de sector "arbeidsvoorzieningen" binnen de RVA, die onder meer loopbaanonderbreking binnen de publieke sector, outplacement en de opleiding van risicogroepen omvat).

Wanneer de reglementering van een tak niet gekoppeld is aan een professioneel stelsel, bijvoorbeeld in het geval van de geneeskundige verzorging, vallen tak en stelsel samen.

De inningsopdrachten die de RSZ en het RSVZ uitvoeren met het oog op het financieren van de sociale uitkeringen uitgekeerd door andere instellingen, worden ingedeeld volgens de bestemming van de ontvangen financiële middelen. Voor de financiële middelen bedoeld voor takken waarvan de financiering werd globaliseerd, werd er een tak "globaal beheer" gecreëerd.

Er wordt telkens een tabel weergegeven voor de volgende stelsels: werknemers, zelfstandigen, RIZIV geneeskundige verzorging, ambtenarenpensioenen, andere.

De gedetailleerde structuur wordt onderaan deze nota weergegeven (situatie zoals in 2020).

Methodologie

De basis van deze ramingen van de economische rekeningen zijn begrotingscijfers, die oorspronkelijk door de verschillende OISZ zijn aangeleverd, en die door de FOD Sociale Zekerheid werden bewerkt.¹

Enkel de cijfers met betrekking tot de lopende verrichtingen worden opgenomen, de kapitaaluitgaven en -ontvangsten (zoals bijvoorbeeld het aangaan van leningen) dus niet.

Deze cijfers worden nog aangepast door:

- Verschuivingen tussen rubrieken
- Het toevoegen van of corrigeren met aanvullende gegevens afkomstig van de verschillende OISZ (met betrekking tot bijdragen, prestaties, onterecht betaalde sociale prestaties die niet konden worden teruggevorderd, beweging van niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden op de verschillende effectenportefeuilles van de OISZ,...)

Zo bekomt men voor elke tak de lasten en opbrengsten die betrekking hebben op een boekjaar. Voor sommige rubrieken wordt meer detail weergegeven, zoals bijvoorbeeld voor de aard van de bijdragen.

Finaal bekomt men ook voor elke tak een “besparing”, die positief is als de opbrengsten groter zijn dan de lasten en die negatief is als de opbrengsten kleiner zijn dan de lasten. In de voorstelling van de tabel wordt deze besparing toegevoegd aan de lasten, waardoor de lasten en opbrengsten in evenwicht zijn.

Daarnaast worden in de tabellen, onder de rubriek “Interne overdrachten”, de overdrachten **binnen** het stelsel weergegeven, zoals bijvoorbeeld, bij het stelsel werknemers, de overdracht van de tak globaal beheer naar de tak werkloosheid.

Onder de rubriek “Externe overdrachten” worden die overdrachten opgenomen die gebeuren **tussen** stelsels die binnen de perimeter van deze rapportering vallen, bijvoorbeeld de overdracht van de tak globaal beheer in het stelsel werknemers naar het stelsel RIZIV Geneeskundige verzorging.

---

¹ Zie voor meer uitleg hierover de methodologische nota over de begrotingscijfers.

De overdrachten naar entiteiten die niet vallen binnen de perimeter van deze rapportering worden weergegeven in de rubrieken “Diverse overdrachten naar derden” of “Diverse opbrengsten voortkomend van derden”.

De cijfers die in de tabellen worden weergegeven zijn in miljoen euro, waarbij de afzonderlijke cijfers worden afgerond tot op één cijfer na de komma. Deze afgeronde cijfers worden op hun beurt opgeteld om tot totalen te komen. Hierdoor kunnen er kleine afrondingsverschillen voorkomen.

Telkens worden de cijfers voor de meest recente 5 jaren weergegeven.

Doel

Deze tabellen, opgemaakt door de FOD Sociale Zekerheid, worden gebruikt door het Instituut voor Nationale Rekeningen als één van de bronnen voor het opstellen van de nationale rekeningen van België, onder meer in het kader van de rapportering over buitensporige tekorten aan Eurostat.

Het instituut voor Nationale Rekeningen (INR) voert een aantal correcties uit op deze cijfers om van het economisch concept zoals voorgesteld in onze tabellen te komen tot het concept “Financieringssaldo van de sociale zekerheid”, waarover zij rapporteren aan de Europese instanties.

Deze tabellen worden door de FOD in principe 2 maal per jaar opgemaakt, tegen midden februari van jaar N (met een 1e update van de cijfers van jaar N-2) en tegen eind april van jaar N (met een eerste versie van de cijfers van jaar N-1 en een tweede update van de cijfers van het jaar N-2). In het eerste geval gebruikt het INR deze cijfers voor haar rapportering eind april, in het tweede geval gebruikt het INR deze tabellen voor haar rapportering in september. Op aangeven van het INR kan deze timing aangepast worden.

Structuur raming economische rekeningen

Stelsel	Tak
Werknemers	Ziekte en invaliditeit zeelieden
	Ziekte- en invaliditeitsuitkeringen werknemers
	Invaliditeit mijnwerkers
	Werkloosheid – deel werkloosheid
	Werkloosheid – deel tewerkstelling
	Wachttuitkeringen zeelieden
	Pensioenen
	FEDRIS - Arbeidsongevallen – repartitie

	FEDRIS - Arbeidsongevallen – kapitalisatie
	FEDRIS – Beroepsziekten privésector
	FEDRIS – Asbestfonds
	FEDRIS - Beroepsziekten – provinciale en lokale besturen
	FEDRIS – Fonds Covid19 vrijwilligers
	RSZ Globaal beheer
Zelfstandigen	Ziekte- en invaliditeitsuitkeringen
	Pensioenen
	Overbruggingsrecht
	Uitkering voor mantelzorg
	RSVZ – globaal beheer
RIZIV Geneeskundige verzorging	Geneeskundige verzorging
Overheidspensioenen	Rust- en overlevingspensioenen ten laste van de schatkist
	Vergoedingspensioenen en oorlogsrenten
	Arbeidsongevallenrenten
	Renten burgerlijke oorlogsslachtoffers en slachtoffers van een terreurdaad (inwoners & niet-inwoners)
	Pensioenen HR Rail
	Ouderdomspensioenen parastatalen
	Rechtstreekse overeenkomsten
	Overeenkomsten met verzorgingsinstellingen
	Gesolidariseerd pensioenfonds lokale besturen
	Pensioenfonds van de federale politie
Andere	Overzeese sociale zekerheid
	Geneeskundige verzorging - oorlogsslachtoffers en slachtoffers van een terreurdaad
	Fonds voor sluiting van ondernemingen
	Fonds voor medische ongevallen